

Nytt medlem med stor tro på FSN

FSN vokser stadig og har nå fått Narvik Energinett AS som nytt medlem. – Vi vil være med å bistå bidra til at det holdes et sterkt fokus på betydningen av et godt og driftssikker nett i distriktene, sier nettdirektør Per Harald Ottestad til NettOpp.

Narvik Energinett AS er et datterselskap i konsernet Narvik Energi, og er eid med 51 prosent av Narvik Energi AS og 49 prosent av Hålogaland Kraft AS. Selskapet har konsesjon for hele området til Narvik kommune med i underkant av 12 000 kunder, og de har 36 ansatte.

– Vi er et mellomstort nettselskap som ikke kom altfor godt ut av den nye netreguleringen, sier Ottestad. – Vi er derfor interessert i å være med aktivt i FSN for å arbeide for best mulig rammebetingelser for nettvirksomheten på alle nivåer, men spesielt er vi opptatt av at ikke distriktene skal "tørke opp". Narvik er et vekstområde som trekker til seg ny industri, og det er svært viktig at ikke denne utviklingen stopper opp på grunn av problemer med denne helt avgjørende infrastrukturen som nettet er for distriktsutviklingen.

Vil få valuta for pengene

En annen viktig fordel med FSN-medlemskap som Ottestad nevner er tilgangen på kunnskap som medlemmene skaffer seg gjennom aktiv deltagelse i organisasjonen, blant annet gjennom arbeid i de mange fagutvalgene FSN har etablert. – Jeg regner med at vi får valuta for pengene vi betaler for medlemskap i FSN, sier Ottestad.

I en spøkefull tone nevner han også at han nå gjennom halvannet år har hatt et styremedlem ved navn Eilif Amundsen, som har mast og gjentatt at Narvik Energinett ikke kan være bekjent av å stå utenfor en slik organisasjon.



Nettdirektør Per Harald Ottestad i Narvik Energinett AS regner med at de får valuta for pengene de betaler for medlemskap i FSN.

Vet hva det betyr

Per Harald Ottestad vet hva det betyr å ha et godt og stabilt nett. Han vokste opp i Sulitjelma hvor nok strøm var en selvfølge, men han har også sett det motsatte. I en periode pendlet Per Harald mye til Italia i jobbsammenheng, og der fikk han erfare hvordan det er for eksempel å måtte vurdere om det var strøm nok til å bruke støvsugeren.

FSN har i hvert fall utfordringer nok å tilby nye medlemmer.

Velkommen i "klubben", Narvik Energinett!

Ikke representativ nok

Statnett utarbeider ny markedsstrategi for 2008-2010, og sier i et brev om "Dybdeintervju av Statnetts kunder" til blant annet FSNs leder, at de i den forbindelse ønsker å foreta en del intervjuer av viktige og representative kunder.

Eilif Amundsen kommenterer dette utspillet overfor NettOpp på denne måten etter å ha studert adresselista: – Det er påtagelig at ingen av FSNs medlemmer, som tross alt representerer en tredel av kundene i sentralnettet, ikke anses å være "viktige og representative" nok i en slik sammenheng.

Et lysende eksempel!

Midt i mørketida påstår FSN-medlem Hålogaland Kraft AS i Harstad at de kan lyse opp og forenkle din hverdag. Selskapet strør om seg med positiv energi, bygger samfunnsmessig infrastruktur, er innovativ og livredde for å stå stille. Hvis du tror at et slikt nivå krever en hesblesende adm. direktør, så har du ikke møtt Svein Heide.

HLK-sjefen er stø som fjell med solglimt på nysnø. Han smiler selv når han er alvorlig, akkurat nok til å vise omgjengelighet og interesse. HLK ser imidlertid ut til å vise interesse for det meste i regionen, en region som er sammensatt av åtte kommuner i Sør-Troms og Nordre Nordland – og alle er eiere av HLK.

– Vi har en svært god og konstruktiv eierkontakt og er nøye med å forankre alt vi gjør hos eierne, sier Svein. – Dette har ført til et godt eierklima, noe som er helt avgjørende for å kunne drive slik vi gjør.

Og det tror vi på, for det kan ikke være enkelt å tilfredsstillende både by og land når verdier skal fordeles i form av investeringer og satsingsområder.

– Hålogaland Kraft har valgt en desentralisert organisasjon med medarbeidere fordelt på sju stasjoner i hele regionen. Mange mener at det er lite rasjonelt, men vi oppnår nærhet til kunder og eiere, høy beredskap med kort utrykning ved feilsituasjoner og god lokalkunnskap. Dette anser vi for å være svært viktig i forhold til våre oppgaver i lokalsamfunnet.

Satser bredt og langsiktig

Oppgavene som HLK har påtatt seg i lokalsamfunnet, synes å være det meste innen energi og infrastruktur, og vel så det. At HLK *"er et regionalt selskap som skal lys opp og forenkle din hverdag som strømkunde"* som skrevet står, det har vi ingen grunn til å tvile på. Men når det videre står i skriften at *"i tillegg til å produsere, transportere og selge strøm satser vi også på informasjon- og kommunikasjonsteknologi"*, da vil vi hevde at de bare er krusninger i overflaten av sannheten. Hør bare her:

Nesten heleier av Hålogaland IKT-senter, som er en nettbasert leverandør av it-driftstjenester til næringsliv og offentlig virksomhet. Deleier i KraftTele AS, en fiberoptisk kabelforbindelse fra Salten via Lofoten, Vesterålen og Sør-Troms opp til Tromsø. Deleier i KystTele AS med bygging og drift av 1040 km fiberoptisk kabelforbindelse fra Bjerkvik i Nordland til Trondheim. Deleier i Hydra Tidal Energy Technology AS som utvikler et flytende kraftverk for uttak av energi fra tidevann og havstrøm (se egen sak i denne utgaven av NettOpp). Deleier i Hålogaland



Adm. direktør Svein Heide i Hålogaland Kraft AS. Rolig og stø mot neste framtid.

FOTO: BJARNE LANGSETH

Energiteknikk som driver rådgivende ingeniørvirksomhet innen energi. Deleier i Barents NaturGass AS med formål å forestå distribusjon og markedsføring av naturgass i Barentsregionen. Deleier i Norsk Systemplan og Enøk AS som jobber innen energiomlegging, energikompetanse og energitransport. Deleier i Kunnskapsparken i Harstad hvor det utvikles nyskapingsevne. Deleier i Hålogaland Kapital AS med risikokapital for innovasjon og næringsutvikling og Lødingen Innovasjon AS som yter bistand til forretningsutvikling og innovasjon. Deleier i A:rt Gymsal, som har skapt et miljø innen kunst- og kulturbaserte næringer med internasjonalt perspektiv. Deleier i Narvik Energi, Nordkraft og Narvik Energinett. Og til sist, men ikke minst, er HLK et sentralt medlem i FSN.

Lønnsomt FSN-medlemskap

– Vi fulgte nøye med på kampen om sentralnettets utstrekning, og som en naturlig konsekvens ble FSN stiftet. Det har vi ikke angret på. Dersom det ses i et kundeperspektiv så har FSN så langt bidratt til at HLKs kunder har spart rundt 15 millioner kroner årlig i nettleie. Og kundeperspektivet har alltid ligget i ryggmargen vår for alt vi gjør. I tillegg har vi gjennom FSN-arbeidet hentet mye tilbake i form av kompetanseoppbygging fra de medarbeiderne som aktivt har deltatt i de mange fagutvalgene FSN har i virksomhet.

Den kompetanseoppbygging som skjer gjennom alle selskapene og virksomhetene HLK er involvert i, skaper også synergier både for selskapet og for lokalsamfunnet. Hålogaland Kraft er et lysende eksempel både for lokalsamfunnet det betjener og for andre regionale energiselskaper.

– Vi må ikke stå stille, da blir vi forbigått, sier Svein Heide, mens han rolig og stø raser av gårde til neste framtid.

Med vann på mølla



– Det begynner å bli veldig gøy dette, utbryter Svein Henriksen fra Hydra Tidal henrykt på telefonen. For nå har oppfinneren fra Harstad virkelig fått vann på mølla med utvikling av sine ”undervannsmøller”.



Morild II er et flytende anlegg for energiproduksjon som benytter seg av roterende undervannsturbiner som er tenkt installert i parker bestående av fem til seks enheter. Energien tas ut av tidevann og havstrømmer nær overflaten i dype farvann.

– Det er jo helt fantastisk å kunne utnytte denne enorme kraften som skapes i havet av gravitasjonskreftene fra månen og sola, sier Svein, som nok har mer sans for havet enn for himmellegemer. Allerede som 12-åring bygde han sin første båt, og at han er en lidenskapelig båtmann underbygges bare av det faktum at han på fritida har bygd fem lystbåter i hagen sin.

– Det er på havet jeg lader batteriene, fastslår Svein Henriksen med kraft i stemmen.

Innovasjonspris

Hans innovative batteri ble ladet opp med ideer om ny fornybar energi med å studere vindkraft i Danmark og 200 aktuelle patenter innefor energiproduksjon.

– Om vindkraft fant jeg ut at det var svært kapital-krevende og at danskene hadde kommet veldig langt. Jeg måtte konsentrere meg mer om hvilke fortrinn vi kunne ha, og så bygge videre på det.

Utformingen begynte på servietter og så tok det mer form på tegnebrettet. Og resultatet ble så godt at Svein Henriksen kunne innkassere førsteprisen på 100 000 kroner i DnB Nors innovasjonskonkurranse for Nord-Norge. Juryen sier at ”årets vinner har et stort potensial

i en næring i kraftig vekst”. Han har også muligheter til å bli ”norgesmester” i denne konkurransen.

Trauste samarbeidspartnere

Enten det nå gjelder å komme på seierspallen eller på forretningstoppen så kreves det gode eiere og samarbeidspartnere. Hydra Tidal EnergyTechnology AS er eid av Statkraft, Energy Future Invest, Hydra Energy, Hålogaland Kraft, Lofotkraft Holding og Hålogaland Kapital. – Det er trauste, gode samarbeidspartnere, sier Svein, og legger til – kanskje vel trauste. Men han skryter likevel av den veldig fine profilen på alt som skjer nå, og han er svært glad for at en lokal kraftaktør som HLK også er aktivt med. – Det har blant annet ført til at andre aktører er kommet med, og at Hålogaland Kapital, hvor HLK er en stor eier, også er med på eiersiden.

Billig vannkraft fra havet

Nå er prosjektet på vei inn i en ny fase. En prototyp settes sammen i Harstad, og så kommer framtida med ny fornybar vannkraft fra havet.

– Vi har vært utrolig heldig med timingen for dette prosjektet. Etterspørselen etter ny fornybar konkurranse-dyktig energi er jo enorm. Vi trenger nesten ikke å selge. Det handler mest om kostnader, strømpris og marked.

Vi må bare anta at det vil komme rimelige strømpriser ut fra havet, for Svein tør ikke engang antyde hvor billig de mener det blir, enda.

Ny offentlighetslov

Den nye offentlighetsloven som ble vedtatt av Stortinget i fjor, ventes nå etter den siste utsettelsen å tre i kraft fra 1. juli 2008. Loven er rettet mot forvaltning og virksomhet eid av det offentlige. For energibransjen får loven konsekvenser for nettselskaper kontrollert av det offentlige.

Om selskapet omfattes av loven er avhengig av eierskapet. Det er i første rekke offentlig eide nettselskaper der det offentlige kontrollerer mer enn 50 prosent av stemmene i det øverste organet som omfattes av loven. Selskap som driver konkurranseutsatt virksomhet, slik som produksjon og omsetning, omfattes ikke av loven. Norske privatkontrollerte nettselskaper, eksempelvis andelslag hvor andelene eies av kundene, omfattes ikke. Heller ikke utenlandske selskaper, selv om de er offentlig eide. Loven gjelder heller ikke for offentlig kontrollert virksomhet som i hovedsak driver næring i direkte konkurranse med, og på samme vilkår som private. For vertikal-integrerte selskaper er det avgjørende kriterium hvilke virksomhetsområder som er størst. Er nettvirksomheten størst, omfattes selskapet av loven. Er den konkurranseutsatte virksomheten størst, unntas selskapet.

Lovens formål er å legge til rette for at offentlig virksomhet er åpen og gjennomskiktig. På denne måten vil man styrke informasjons- og yttringsfriheten, den demokratiske deltagelsen, rettssikkerheten for den enkelte og kontrollen fra allmennheten. Loven skal også legge til rette for viderebruk av offentlig informasjon.

En viktig konsekvens for de selskapene som vil omfattes av denne loven er at medier og andre kan henvende seg til selskapet og be om innsyn i dokumenter. Dokumenter skal utleveres gratis og uten noen form for gebyr. Dette medfører igjen at det må etableres et system for saksbehandling og andre rutiner for å håndtere henvendelser om innsyn. Det å vise forståelse for og legge til rette for spesielt mediernes interesse vil her være viktig.

Taushetsplikten

Nettselskaper som i tillegg driver virksomhet i konkurranse med private vil ha et behov for å skjerme konkurranseintensiv informasjon. Advokat Hanne Torkelsen i KS-Bedrift anser at behovet kan være ivaretatt ved bestemmelsene om taushetsplikt i forvaltningsloven, som i henhold til offentlighetslovens § 13 også gjelder for selvstendige rettssubjekt.

Nettselskaper driver ofte virksomhet i konkurranse med private i tillegg til monopol-virksomheten. Det er for deres konkurransesituasjon viktig at denne delen av virksomheten kan unntas fra offentlighet. I hovedsak driver ikke disse selskapene i konkurranse, men det er likevel viktig at det ikke gis innsyn i konkurransesensitiv informasjon. Offentlige eide selskaper som driver næringsvirksomhet bør jo ha de samme rettslige og faktiske rammebetingelser som private innen samme virksomhetsområde.

– Det beste ville være et unntak i offentlighetsloven, mener Hanne Torkelsen. Men hun viser til bestemmelsen i loven § 13 som henviser til forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt. – Her vil virksomheten ha en hjemmel for å unnta opplysninger av konkurransemessig betydning.

NYTT FRA DLE/DSB-UTVALGET:

Jordfeil i kundens anlegg

Problemstillingen som ble tatt opp er at jordfeil ikke blir utbedret når kunden ikke er villig til å utbedre feilen. Installatører tar heller ikke jordfeilproblematikken på alvor i pressede tider. Dette vil etter hvert gjøre det vanskelig å feilsøke etter andre jordfeil i samme trafokrets. Er det da lovlig å koble ut kursen dersom ikke jordfeilen blir utbedret innen rimelig tid? Det er ulik praksis og forståelse av denne problemstillingen, og utvalget har sendt en forespørsel til DSB.

Felles dataverktøy

DSB skal få et nytt fagsystem, trolig i 2009. Det har derfor også vært på sin plass med et felles dataverktøy for DLE. Gjennom et felles datasystem vil DSB få en god oversikt over hva status er i DLE og elanlegg i hele landet. Et slikt felles system vil neppe bli mer kostbart enn det som vi betaler i dag i vedlikeholdsavgifter og eventuelle endringer i de ulike programmene.

Det utarbeides et brev som sendes ut til FSN-medlemmer og eventuelt andre everk for å kartlegge ønske og behov.

Private nett

Områdekonsesjonen blir utvannet dersom hytteutbygere får lov til å legge ferdig kabel i et hyttefelt slik at det er klart for tilkobling for e-verket. DLE har tilsynet med elanlegget inne i hyttene og DSB har tilsynet med elanlegg som er forsynt fra egen trafo/aggreat. DLE vil mest trolig bli bedt anmodet om å ta kontroll på vegne av DSB. Saken følges opp i tariffutvalget.

DET LUNE HJØRNET

Om kraftkommuner og pils

- Dersom du investerte 10 000 kroner i Enitel for et år siden, har du i dag 0 kroner.
- Dersom du investerte 10 000 kroner i WGI for et år siden, har du i dag 0 kroner.
- Hadde du investert 10 000 kroner i Stepstone for et år siden ville du i dag hatt litt over 140 kroner.

Dersom du derimot hadde investert 10 000 kroner i pils, kunne du kost deg med et par pils om dagen – og når året var omme ville du kunne innkassere 730 kroner i pant. Tenk hvor mye pant de fire Nordlands-kommunene kunne fått dersom de hadde investert sine framtidige kraftinntekter i pils.

